

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

УДК 631.5: 633.11

ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗА РІЗНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ СВК «РОДИНА» (БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Омельяненко Р. О.

здобувач вищої освіти

агробіотехнологічного факультету

Зорунько В.І.

к. с-г. н., доцент

кафедри захисту, генетики і селекції рослин

Zorunko1@gmail.com.

Одеський державний аграрний університет,

м. Одеса. Україна

Анотація. Зростання урожайності пшениці за останні 40 років на 50 % зумовлено використанням у виробництві сучасних сортів. А реалізація генетично-визначених можливостей сучасних сортів озимої пшениці, можлива лише за умови використання підібраних технологій вирощування, які б відповідали біологічним вимогам рослин. Компанія «Syngenta» впроваджує технологію вирощування озимої пшениці з метою отримання підвищеного і якісного урожаю кінцевої продукції, в посушливих умовах СВК «Родина» Білгород-Дністровського району Одеської області.

Ключові слова: пшениця озима, економічна ефективність, технології вирощування, собівартість, рентабельність, компанія SYNGENTA.

Для визначення економічно найбільш доцільного виробництва зерна сорту озимої пшениці "Катруся одеська" за різними технологіями вирощування в умовах СВК "Родина" (Білгород-Дністровського району Одеської області), ми обрали поширену на півдні Одеської області технологію вирощування озимих зернових культур з меншими грошовими витратами, а також технологію компанії "Syngenta". Для порівняння ми також врахували середню зернову продуктивність сорту "Катруся одеська" в господарстві за останні 3 роки за звичайною технологією виробництва зерна. Рекламними перевагами технології компанії "Syngenta" є: більш ранній строк (на 2 тижні) та зменшена норма висіву насіння (вдвічі); проведення обов'язкового

ранньовесняного підживлення, обов'язкове застосування регуляторів росту, захист вегетативної частини рослин від хвороб.

Таблиця. Економічна доцільність виробництва зерна сорту озимої пшениці Катруся одеська за різними технологіями вирощування по попереднику – ріпак озимий, в умовах СВК «Родина», Білгород-Дністровській район Одеської області, 2023 рік.

Економічний показник	Варіант дослід (технологія)		
	<i>Розповсюджена</i>	<i>Технологія «Syngenta»</i>	<i>2021-2023 pp *</i>
Урожайність, ц/га	41,5	51,2	33,3*
Вартість продукції, грн./га	18675,0	23040,0	14985,0
Виробничі витрати на 1 га посіву, грн.	12975,3	16755,1	12975,3
Виробнича собівартість 1 ц зерна, грн.	312,7	327,2	389,7,
Прибуток, грн./га.	5699,7	6284,9	2009,7
Рівень рентабельності, %	143,9	137.5	115,5

При середній врожайності у 2023 році на рівні 41,5 ц/га вирощування сортів цієї культури стає досить рентабельним. Впровадження комплексної технології компанії «Syngenta», яка включає повну систему захисту рослин від шкідливих організмів, стимулювання росту процесів, може призвести до досягнення зернової продуктивності понад 50 ц/га для сорту "Катруся одеська" у складних умовах весняно-літнього періоду 2022-23 сільськогосподарського року. Це виправдовує додаткові витрати зі збільшенням виробничої собівартості на 1 ц продукції, навіть у випадку відсутності економічно виправданої ціни на кінцеву продукцію (наприклад, 11-15 тис. грн./т). Проте, рівень 30 ц/га є рубіжною зерновою продуктивністю для вітчизняних сортів культури, що вказує на недоцільність збільшення витрат на вирощування озимої пшениці шляхом використання комплексної технології вирощування озимої пшениці компанії "Syngenta" у повному обсязі, навіть з використанням попередника, такого як ріпак озимий.

Хоча можливий значний прибуток з гектара при сучасній цінній політиці на зерно пшениці (3500-4500 грн. наприкінці другої половини року), але це компенсується високими, але виправданими виробничими витратами. Економія на добривах або засобах захисту рослин у південній степовій зоні Одеської області може призвести до різких негативних втрат продуктивності

рослин. Виходячи із вище наведених економічних розрахунків можливо зробити загальну рекомендацію:

1. Виробництво високоякісного зерна сучасних сортів озимої пшениці у агропідприємствах південного регіону, завжди має велике значення для зміцнення власної господарської економіки. Але це відбувається при використанні у господарстві більш кращого попередника, а ніж ріпак озимий, яким у дуже спекотних та посушливих умовах можуть бути наприклад бобові культура, - наприклад - горох при використанні підзимової сівбі.

УДК: 581.192:631.52

ПОРІВНЯННЯ СОРТІВ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО ЗАПОРІЗЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ ЗА БІОХІМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ

Падалка А.П.,

магістрантка

nastyaaaria30@gmail.com

Лях В.О.,

д.б.н., професор

кафедри генетики та рослинних ресурсів

lyakh@iname.com

Запорізький національний університет,

м. Запоріжжя, Україна

Анотація. Проведене порівняльне оцінювання вмісту насичених і ненасичених жирних кислот у насінні дев'яти сортозразків відносно національного стандарту (Південна ніч); у сортів технічного напрямку використання розглянуті величини співвідношення сумарного вмісту насичених і ненасичених жирних кислот; для сортів харчового напрямку – проаналізовані кількісні співвідношення сумарного вмісту лінолевої й олеїнової кислот та вмісту поліненасичених жирних кислот ω -3 і ω -6.

Ключові слова: льон олійний, маркерні ознаки, напрями використання, жирнокислотний склад олії

Льон олійний є цінною технічною, харчовою та лікувальною культурою. Він наразі є альтернативою відносно інших високотехнологічних олійних культур (соняшник, ріпак) [1, с. 5; 2, 3]. Для більш широкого його культивування необхідні високопродуктивні сорти різних напрямів використання. Велика селекційна робота проводиться в Інституті олійних